

تحلیلگر اقتصادی ترکیه: اول شبیه ونزوئلا و بعد مانند آرژانتین خواهیم شد

تحلیلگر اقتصادی ترکیه‌ای معتقد است که شرایط کنونی این کشور، در مسیری است که گویی اول مانند ونزوئلا و سپس مانند آرژانتین خواهد شد و بحران کنونی، حتی بر معادلات جمعیتی هم اثر می‌گذارد.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، تداوم شرایط دشوار و فقر و تورم در ترکیه، زندگی را برای میلیون‌ها شهروند این کشور دشوار کرده است. کارشناسان معتقدند که بحران و تورم فعلی، در 3 دهه گذشته بی‌مانند بوده و برخلاف گفته‌های مقامات آکپارتی، ترکیه نه در مسیر شکوه توسعه، بلکه در راه افول و تداوم بحران است. ابراهیم قهوه چی از تحلیل‌گران مشهور اقتصادی و سیاسی ترکیه، در ستون تحلیل خود در روزنامه قرار، ابتدا به بیان وضعیت اقتصادی پرداخته و سپس سراغ تأثیر مستقیم اقتصاد بر زندگی خانواده‌ها رفته است. او معتقد است که شرایط کنونی ترکیه، در مسیری است که گویی اول مانند ونزوئلا و سپس مانند آرژانتین خواهد شد و بحران کنونی، حتی بر معادلات جمعیتی هم اثر می‌گذارد.

چه کسانی آینده ترکیه را خواهند ساخت؟

این روزها، مقامات سیاسی دولت و حزب حاکم، مداوماً از آینده درخشان و طلایی کشورمان حرف می‌زنند و ادعا می‌کنند که به زودی، وارد یک سده باشکوه خواهیم شد. اما من از خودم می‌پرسم: کدامیک از این دو گزینه صحت دارد: ما در مسیر رسیدن به قله‌های شکوه و رفاه هستیم یا در مسیر تباهی و ویرانی؟

شواهد موجود و آمار و ارقام واقعی و غیر قابل انکار، گویای این است که ما هم اکنون در ترکیه، در حال تجربه ویرانی بزرگ هستیم. بگذارید گاهی از خودمان بپرسیم واقعاً نمی‌توانیم از تجربه کشورهای دیگر درس عبرت بگیریم؟ مثلاً به این بیندیشیم: چه شد که آرژانتین، همان کشوری که زمانی هفتمین کشور ثروتمند جهان بود، اکنون به رتبه بیست و هفتم سقوط کرده است؟ چه چیزی روی داد که یک کشور ثروتمند نفتی مانند ونزوئلا، به وضعیت کنونی رسید؟ ممکن است خیلی‌ها بپرسند: ترکیه چه ربطی به ونزوئلا دارد؟ اما کسانی که یادداشت‌ها و مقالات مرا خوانده‌اند، می‌دانند که این دغدغه‌های جدی و این سوالات مهم، نزد من تازه نیست. اگر یادتان باشد، من از سال 2015 روی این موضوع تأکید کرده‌ام که ترکیه، در یک روند قهقراپی و پسرفت، اول آرژانتین می‌شود و بعد ونزوئلا.

کسانی بودند که با این ایده من، به تندی مخالف بودند. اما الان چه می‌بینیم؟ در واقع، ما در مسیر رکود و کاهش ارزش پول ملی و بحران اقتصادی، حتی از آرژانتین هم پیشی گرفته‌ایم و به سرعت در مسیر تبدیل شدن به ونزوئلا هستیم. بگذارید به یک موضوع مشترک بین ترکیه و ونزوئلا اشاره کنم. در هر دو کشور، دو کودتای نظامی روی داد. در ونزوئلا نیز، مردم کودتای نظامی را دفع کردند. سپس با فرماندوم مستمر، اختیارات از مجلس گرفته شد و در اختیار رئیس‌جمهور قرار گرفت. این در حالی بود که ونزوئلایی‌های طبقه متوسط با این روند مخالف بودند. رفته رفته اعتراضات بالا گرفت و در یک مدت کوتاه، حدود 4 میلیون ونزوئلایی کشور خود را ترک کردند. کار به جایی رسید که به قول مادورو، آنها در آمریکا توالی تمیز می‌کنند، اما به کشور خود باز نمی‌گردند.

همین جا ترمز کنیم! 3 سال است که «سازمان ملی آمار ترکیه» TUIK حاضر نیست آمار مهاجرت از ترکیه را منتشر کند. یعنی از روزی که اردوغان، قدرت را در دست خود قبضه کرده، خیلی‌ها از کشور رفته‌اند. همین چند وقت پیش، همه گفتند: اعتصاب پزشکان ترکیه موضوع مهمی است و اگر به مطالبات آنها پاسخ ندهید می‌روند؛ جواب اردوغان این بود: «اگر می‌خواهند بروند، مانع نشوید. بگذارید بروند».

متأسفانه ما هم اکنون نمی‌دانیم چه تعداد از افراد آموزش دیده و متخصص ما کشور را ترک کرده‌اند. اما اطمینان داریم که تب مهاجر بالا گرفته و بسیاری از متخصصین و جوانان توانمند، کشور را ترک کرده‌اند. دو روز پیش، رئیس‌جمهور اردوغان در مراسم «قرن ترکیه» سخنرانی کرد و خطاب به جوانان گفت: «امروز ترکیه فرصت‌هایی را برای شهروندان خود فراهم می‌کند و همچنین میلیون‌ها نفر را از سراسر جهان به سوی جذب می‌کند. ترکیه به یک مرکز جذاب منطقه‌ای و جهانی تبدیل شده است. اگرچه برخی اذهان بیمار، حقیقت را درک نمی‌کنند. فکر می‌کنند هر کسی که به کشور ما می‌آید پناهجو است و به همین خاطر از هر خارجی که می‌بینند متنفرند. ولی ما از همه

اقتدار، از سرمایه گذار تا متخصص و تکنیسین، از همه استقبال می کنیم. ما همه کسانی را که به رشد، توسعه و تقویت ترکیه کمک می کنند، می پذیریم. این یکی از راه های افزایش سهم کشورمان از ثروت جهانی است».

اردوغان در حالی این سخنان را بیان کرده که نه تنها متخصص خارجی برای زندگی و کار به ترکیه نمی آید، بلکه متخصصین خودمان هم دارند از دستمان می روند!

بحران اقتصادی، جمعیت ترکیه و اتباع خارجی

جمعیت ترکیه در سال 2021 میلادی 84 میلیون و 680 هزار نفر اعلام شد. یک میلیون و 792 هزار نفر هم تابعیت ترکیه را گرفته اند. آنها چه کسانی هستند؟ 322 هزار عراقی، 184 هزار افغانی، 129 هزار ایرانی، 124 هزار ترکمنستانی، 105 هزار سوری ... اما ما به جزئیات ماجرا نگاه می کنیم: 28 هزار سومالیایی، 18 هزار یمنی، 13 هزار نیجریه ای، 10 هزار سودانی، 7 هزار اتیوپیایی، 3 هزار جیبوتی، 3 هزار سنگالی، 2 هزار چاد و کامرون، 1700 کنیایی، 1600 نیپالی... و غیره.

خوب... حالا بگذارید دوباره سوال کنیم: وقتی می پرسیم چه کسی قرن ترکیه را پایه گذاری می کند، جواب روشن است؟ بله. متخصصین ما می روند و در عوض، به جای تحصیلکردگان ما، افرادی از کشورهای دیگر که در بالا ذکر کردیم این قرن را پایه گذاری خواهند کرد. به عبارتی دیگر، می خواهیم صد سال آتی از آن ما باشد! ولی کسانی که از آفریقا، خاورمیانه و آسیای مرکزی می آیند قرن ما را پایه گذاری خواهند کرد!

من مداوماً روی آمارهای جمعیتی و نمودار تولد کار می کنم. آمار نشان می دهد که میزان تولد کودکان با بهبود اقتصاد افزایش می یابد، با بدتر شدن انتظارات اقتصادی، تولد به شدت کاهش می یابد. آخرین بار در سال 2014 میلادی در ترکیه، یک میلیون و 351 هزار تولد ثبت شد و نرخ زاد و ولد به ازای هر زن پس از سال 2002 با 2.19 به اوج خود رسید. اما پس از آن نرخ زاد و ولد در کشور ما به قدری کاهش می یابد که تعداد نوزادان متولد شده در سال 2021 به یک میلیون و 080 هزار نفر کاهش می یابد، میانگین نرخ تولد به ازای هر زن به 1.70 کاهش می یابد. بی تعارف بگویم، این فراتر از فاجعه است. رقم آستانه برای حفظ جمعیت یک کشور، 2.1 تولد برای هر زن بود. ولی ما از سال 2017 به بعد، این را از دست داده ایم و یکی از کشورهای خواهیم بود که جمعیت آن در سال های آینده کاهش خواهد یافت.

در سال 2012-2019، 10 میلیون و 340 هزار کودک در کشور ما به دنیا آمدند و در ازای آن 3 میلیون و 258 هزار مرگ اتفاق افتاد. رشد خالص جمعیت به طور معمول باید 7 میلیون و 081 هزار باشد. اما جمعیت ما در همان سال ها 8 میلیون و 431 هزار نفر در حال افزایش است. 1 میلیون و 350 هزار نفر تولد در ترکیه، متعلق به خارجی هایی از کشورهای بودند که در بالا ذکر کردم. در واقع، داده ها نشان می دهد که جمعیت خارجی در کشورمان از 272 هزار نفر به یک میلیون و 531 هزار نفر در همان تاریخ ها افزایش یافته است و این جمعیت خارجی با افزایش 300-500 هزار نفری در سالهای اخیر به سرعت کشور ما را تحت تاثیر قرار می دهد.

نرخ زاد و ولد به ازای هر زن در ترکیه به زیر آستانه 2.1 کاهش یافت و به 1.70 رسید، اما یک وضعیت متفاوت استانی و منطقه ای نیز وجود دارد. تعداد فرزندان هر خانواده در استانبول 1.38 است. منطقه مرمره غربی 1.43، منطقه اژه 1.45، آناتولی غربی 1.47، غرب دریای سیاه 1.41، شرق دریای سیاه 1.45.

بگذارید به استان های دیگر اشاره کنم. مثلاً سامسون... در حالی که در سال 2014 به ازای هر خانواده 1.85 تولد جدید بوده، الان 1.43 شده است، سامسون یکی از استان هایی است که اگر مهاجرین به آنجا نروند، قطعاً جمعیت آن به سرعت کاهش می یابد. همین حالا در سامسون، در برخی مناطق، خانه ها به شدت ارزان شده اند. چرا؟ چون اتباع خارجی، برخی محلات را کاملاً خراب کرده اند و مردم محلی تمایلی ندارند آنجا بمانند. در آنجا، اکنون یک عراق کوچک وجود دارد، یک سوریه کوچک، یک افغانستان کوچک. به همین دلیل، قیمت ها کاهش یافته است. در آینده ای نزدیک، سراسر ترکیه دچار چنین وضعیتی خواهد شد و شواهد نشان می دهد که این افغان ها و عراقی ها و سومالیایی ها و دیگران هستند که قرن ترکیه را تأسیس می کنند نه فرزندان ما! ترکها، دیگر جایی در تأسیس قرن ترک نخواهند داشت. زیرا نه بچه دارند و نه می خواهند در کشورشان بمانند.